ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์

การศึกษากระบวนการ ปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาด้านการวัด และประเมินผลการเรียนรู้ ของครูมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 3

ผู้เขียน

นางสาวรัชคาภรณ์ พิมพิรัตน์

ปริญญา

ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การวัดและประเมินผลการศึกษา)

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

รองศาสตราจารย์ คร.ต่าย เซี่ยงฉี

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษากระบวนการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ของครูมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 และเพื่อศึกษา ปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ของครูมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอน ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ปีการศึกษา 2552 จำนวน 196 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามชนิดตรวจสอบรายการ ข้อคำถามปลายเปิด และมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยของประชากร ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหาบรรยายตามสภาพที่ได้จาก การตอบแบบสอบถาม ผลการวิจัยมีดังนี้

- 1. ผลการศึกษากระบวนการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ของครูมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 จำนวน 5 ด้าน ดังนี้
- 1.1 การประเมินผลการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่ม พบว่า ครูผู้สอน มีการวิเคราะห์หลักสูตร มาตรฐานการเรียนรู้และมาตรฐานการเรียนรู้ช่วงชั้นทุกครั้งก่อนกำหนด ผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง เครื่องมือที่ใช้วัดผลภาระงานของนักเรียน คือ แบบประเมินภาระงาน ลักษณะของเกณฑ์การประเมินภาระงานที่ใช้ คือ เกณฑ์การประเมินภาระงานในภาพรวม ครูวัดผล นักเรียนก่อนเรียนและระหว่างเรียนในแต่ละหน่วยการเรียนรู้เป็นบางครั้ง วัดผลนักเรียนหลังเรียนจบ ในแต่ละหน่วยการเรียนรู้และวัดผลนักเรียนปลายภาคเรียนทุกครั้ง โดยใช้วิธีการทดสอบ และตัดสิน ผลการเรียนของนักเรียนโดยการประเมินแบบอิงเกณฑ์

- 1.2 การประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน โรงเรียนมีการแต่งตั้งคณะกรรมการประเมิน กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเป็นลายลักษณ์อักษร และกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ที่โรงเรียนจัดมากที่สุด คือ กิจกรรมแนะแนวและกิจกรรมนักเรียน ได้แก่ กิจกรรมตามความถนัด ความสนใจ (ชุมนุม) ครูประเมินนักเรียนตามจุดประสงค์ทุกกิจกรรมโดยประเมินจากภาระงานที่ มอบหมาย รายงานผลการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนให้ฝ่ายวิชาการทราบ และจัดกิจกรรม ซ่อมเสริมแก่นักเรียนที่ไม่ผ่านการประเมินในชั่วโมงที่ว่าง
- 1.3 การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ โรงเรียนมีการแต่งตั้งคณะกรรมการ พัฒนาและประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์เป็นลายลักษณ์อักษร โดยคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ของโรงเรียนกำหนดจากหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน และเครื่องมือที่ใช้ประเมินคุณลักษณะ อันพึงประสงค์นักเรียน คือ แบบบันทึกการสังเกต ครูรายงานผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ให้ฝ่ายวิชาการทราบ และจัดกิจกรรมซ่อมเสริมแก่นักเรียนที่ไม่ผ่านการประเมิน โดยการทำกิจกรรม พัฒนาสังคม
- 1.4 การประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน คณะกรรมการบริหารหลักสูตร และวิชาการของโรงเรียนมีการกำหนดมาตรฐานการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน พร้อมทั้งตัวชี้วัด ความสามารถในแต่ละระดับเป็นลายลักษณ์อักษร และเครื่องมือที่ใช้ประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน คือ แบบบันทึกการสังเกต ครูรายงานผลการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน ให้ฝ่ายวิชาการทราบ และจัดกิจกรรมซ่อมเสริมแก่นักเรียนที่ไม่ผ่านการประเมินโดยการทำแบบฝึกหัด ตามที่ครูกำหนด
- 1.5 การประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติ โรงเรียนมีการแต่งตั้งคณะกรรมการ ประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติเป็นลายลักษณ์อักษร และทุกโรงเรียนมีการเตรียมนักเรียน เข้ารับการประเมินโดยครูจัดสอนทบทวนเนื้อหาที่จะสอบให้แก่นักเรียน โรงเรียนดำเนินการสอบ ตามวันเวลาที่กำหนดและจัดห้องสอบให้มีความเหมาะสมกับจำนวนนักเรียน และนำผลการประเมิน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติของนักเรียนมาใช้แก้ไขข้อบกพร่องและพัฒนาผู้เรียนระดับโรงเรียน
- 2. ผลการศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาด้านการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ของครูมัธยมศึกษาตอนปลาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 จำนวน 5 ด้าน ดังนี้
- 2.1 การประเมินผลการเรียนรู้ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่ม พบว่าส่วนใหญ่ มีปัญหาในระดับปานกลาง การวิเคราะห์หลักสูตรก่อนกำหนดผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง มีปัญหาคือ ครูมีภาระงานมากทำให้ไม่มีเวลาวิเคราะห์หลักสูตร มาตรฐานการเรียนรู้และมาตรฐานการเรียนรู้ ช่วงชั้น มีวิธีแก้ไขปัญหาคือ ทำการวิเคราะห์ร่วมกับครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้เดียวกัน การวัดผล ก่อนเรียน ระหว่างเรียน หลังเรียนและปลายภาคเรียน มีปัญหาคือ นักเรียนไม่ตั้งใจทำการวัดผลและ ได้คะแนนน้อย มีวิธีแก้ไขปัญหาคือ อธิบายให้นักเรียนตระหนักและเห็นความสำคัญของการวัดผล

- 2.2 การประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน พบว่าส่วนใหญ่มีปัญหาในระดับปานกลาง การแต่งตั้งคณะกรรมการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน มีปัญหาคือ ครูบางท่านได้รับแต่งตั้งให้ ทำงานหลายตำแหน่งเกิดความซ้ำซ้อน มีวิธีแก้ไขปัญหาคือ กระจายงานให้มีความทั่วถึง การรายงาน ผลการประเมินกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนเมื่อสิ้นภาคเรียน มีปัญหาคือ ครูมีภาระงานมากทำให้ส่ง ผลการประเมินล่าช้ำ มีวิธีแก้ไขปัญหาคือ เน้นย้ำกำหนดเวลาการส่งผลการประเมินในที่ประชุม โรงเรียน
- 2.3 การประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ส่วนใหญ่มีปัญหาในระดับปานกลาง การกำหนดเกณฑ์และแนวทางการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของโรงเรียน มีปัญหาคือ เกณฑ์และแนวทางการประเมินไม่ชัดเจน มีวิธีแก้ไขปัญหาคือ สอบถามเกณฑ์และแนวทาง การประเมินจากฝ่ายที่รับผิดชอบ การนำผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์จากหลาย ๆ ฝ่าย มาสรุป มีปัญหาคือ ผู้ประเมินส่งผลการประเมินล่าช้า มีวิธีแก้ไขปัญหาคือ กำหนดปฏิทินปฏิบัติงาน ของโรงเรียนแล้วพิมพ์แจกครู
- 2.4 การประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน พบว่าทุกข้อมีปัญหาในระดับ ปานกลาง การกำหนดมาตรฐานการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน พร้อมทั้งตัวชี้วัดความสามารถ ในแต่ละระดับ มีปัญหาคือ มาตรฐานและตัวชี้วัดไม่ชัดเจน มีวิธีแก้ไขปัญหาคือ ระดมความคิดเห็น ของผู้เชี่ยวชาญหรือผู้มีความชำนาญในการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน เพื่อกำหนดมาตรฐานและ ตัวชี้วัดให้มีความชัดเจนขึ้น
- 2.5 การประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติ พบว่าส่วนใหญ่มีปัญหาในระดับ ปานกลาง การเตรียมนักเรียนเข้ารับการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชาติ มีปัญหาคือ นักเรียนไม่สนใจและขาดความกระตือรือรัน มีวิธีแก้ไขปัญหาคือ ชี้แจงวัตถุประสงค์ของการประเมิน ให้นักเรียนเข้าใจ

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม Copyright© by Chiang Mai University All rights reserved

Thesis Title Study of Process, Problem and Solution of Learning Measurement and

Evaluation for the Upper Secondary School Teachers of Chiang Mai

Educational Service Area Office 3

Author Miss. Ratchadaporn Pimpirat

Degree Master of Education (Educational Measurement and Evaluation)

Thesis Advisor Assoc. Prof. Dr. Tay Chiengchee

ABSTRACT

The purposes of this research was to study the process of measurement and evaluation of learning outcomes for upper secondary level teachers of Chiang Mai Education Area 3. The study investigates the problems and methods needed to solve the measurement and evaluation of learning outcomes for these teachers. The sample groups for this research were 196 teachers of upper secondary levels who are affiliated with Chiang Mai Education Area 3, in the academic year of 2009. The research was conducted using open questions, and the rating scales. There were 5 levels of rating scales. These were frequency, percentage, average of the sample group, mean deviation and descriptive criterion depending on the questions.

- 1. The results of the process of measurement and evaluation of learning outcomes comprise of 5 aspects;
- 1.1 The evaluation of the 8 subject areas of learning outcomes, found that teachers had been critique the curriculum, and strands and learning standards every time before stipulation of learning outcomes, the implement of students performance assessment tasks was general scoring rubrics. Students were evaluated pre-test and during studying each module, and had tests after finishing each module and a final examination. Students' results of learning were judged against grading guidelines.

- 1.2 The evaluation of learners' development activities. Schools assigned committees to evaluate learners development in activities. This emphasized the upper secondary level of school was consulting activity and consideration should be given to the relevance of each group of learners' potential, aptitude and interest. Teachers assessed the students following the objectives of each activity, then reported the results of the evaluations to the academic department. Students who did not pass were helped by teachers that had freetime.
- 1.3 The evaluation students' attributes. The schools assigned committees to evaluate students' attributes as stipulated by the Basic Education Curriculum, and the implementation was recorded by an observation model. Teachers reported the results of the evaluation of students' attributes to the academic department and handled activities for students who did not pass their activities. Development activities included social welfare service, beneficial, work experience for themselves and society.
- 1.4 The evaluation of reading, critical thinking and writing. The school curriculum committee assigned a standard for reading, critical thinking and writing and also established indicators of each capacity level. The implementation of reading, critical thinking and writing evaluation was recorded using an observation model, then teachers reported the results to the academic department. Students who did not pass the activities were give further activities to do.
- 1.5 The evaluation of national education achievement. Every school ensured the students are on the national test, and that teachers have conducted suitable preparation lessons for the students. The school must follow the national test schedule and provide suitable rooms for the test. The result for each student must be taken to correct the deficiencies of the learner school level.
- 2. The results of studying problems and the method for solving the measurement and learning outcomes evaluation for upper secondary level teachers of Chiang Mai Education Area 3. The 5 results are staked below;
- 2.1 The evaluation of the 8 subject areas of learning outcomes, found that the most of problems were in the moderation. Teachers had too much work to do, and did not have time to critique the curriculum, learning standards and standards for each grade level. The method of problem solving was by doing and sharing it with the same subject area teachers during pre-test, before studying, during studying, post-test and the final test. The problems were that students who did not intend to take a test got the low score. The method of problems solving was related to teachers explaining how important evaluations.

- 2.2 The evaluation of learners' development activities, found that the most of problems were in moderation. The problem of assigning the committee of learners development activities, was that some teachers had so many duties, that overlapped. The method of problem solving is to spread work around and report the result of learner development activities evaluation at the end of semester. However, teachers had too much work to do, so it was too late to carry out the evaluation. The method of problem solving was to fix a time to send the result for evaluation.
- 2.3 The evaluation students' attributes. The majority of the problem was in the moderation, stipulation grading guidelines and methods of evaluating of school attribution. The problem was that the grading guidelines and the method of evaluation were not clear. The method for solving this was questioning those involved, from the responsible departments. That have taken the result of evaluating attribution to be the conclusion. The problem was that the people sent their evaluation results in very late and the method for solving this was to give the school operation schedule to the teachers so they knew when they had to do their work.
- 2.4 The evaluation of reading, critical thinking and writing, found that every problem was encountered the moderation, stipulation grading guidelines of reading, critical thinking and writing standards and established the capable indicators of each grade. The problem was that the grading guidelines and indicators were not clear. The method of solving this was through brainstorming of reading, critical thinking and writing experts in order to ensure grading guidelines and indicators were clearer.
- 2.5 The evaluation of national education achievement, found that the most of the problems were in the moderation. Preparation of students must be conducted for national education achievements. The problem was that the students did not pay enough attention to do it well and they were not enthusiastic. To solve this the objective of evaluation was explained to the student.